

מסורת הש"ס

(א) רש"ל אב"י, (ב) קדושין
מט', (ג) [לעיל ע"א];
(ד) [קדושין מח"א] (ה) [ע"י
תוס' לעיל ע"א ד"ה ומה
סבר], (ו) קדושין מח"א; (ז) גיטין
סה"ה (ח) רש"ל, (ט) [ערוכות
דף קכ: ושי"ע], (י) ג"א שם
וג"י רש"ל שם קשה, (כ) רש"ל
ומיהו י"ל, (ל) רש"א,

הגהות הב"ח

(א) גמ' דלמידי בפשוט
(ב) נתיבי במקושר אחר:
(ג) רש"ם ד"ה אומר אבי
והא אביי אהא לפרש
זכתי: (ד) ד"ה מן דבר וכו'
ורבן שמעון בן גבוליאלי
(ה) רב: (ו) תורם ד"ה אמר
וכו': וכו' לא מבי' לא
מתקשרין פשוט שני שטרות
כ"א עד מהלך: (ז) ב"א'
בסג"ג דהא ש"ך למיקט
זיוע עמיס נכתב ורבן
שטרות דלא מיידי רבן
ששניהם עמיסין שאלו
(ח) גמ': (א) ב"א' דהא
שטרות לא הסטר דהא
השטר: (א) ב"א' דהא
החזותו הוא בעד מקריה
דמיסין שטרות לו דהא
למלוה שאלו לא היה
מוסר: (ב) ב"א' היט
משום דרששניהם עמיסין
עד לאיתא ממלוה לא שמיסין
ההדאה קול השטר מוסר
שאלו כ"ל: (ג) (ו) ב"א' שאלו
מוסרין מן השטר שאלו דהא
ממלוה לא חשבינן ראיותיו
שאלו חשבו כ"ל ותיבת תלמוד
נכתב: (ד) ב"א' אינה אלא
במקום שאלו הסטר וכו' אפי'
כא ראו אותה ויורשתינו
הרשין עד תכבד נכתב וכו'
ועד תלמוד נכתב גלוס כהן לך
לרובא כ"ל ותיבות ועד נכתב
כ"ל עמיסין:

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

א. דכי עבדיה בעל שליח
לכתוב על מנהג המדינה
הוא דשוייה. רש"י קדושין
מע. ב. [ד]מ"מ תרווייהו
מסהדי דמנהג קא רשי ביה.
רש"י נגדלדין ג. [ב]זה
אומר בפני הלוהו מנהג זה
אומר בפני הלוהו מנהג, זה
לא ראה של זה, נמצא שאין
כאן עדות שלם במנהג אחת.

אבאק לשון הרע. כגון דלמרי נורא צי פלגיא בערשין (דף טו:). רוב
הנבואות רוב בני אדם חשושיין על הגזל כעין גזל שמורין להחירא
בצממא וצמא לעכב איש מירוח הראוי לו לחצירו: "וס"ק ליום ליה
מונהגא ודמריה. בתמיה. אם רבן שמעון בן גמליאל בא לומר
שהיינו פשוט ומקושר המפורשין לתנא
קמחא אם יש מדינה שסבהו לשנות דינים
ולתקן את כל עניניהם וכו'.

אלא אבק לשון הרע אמר רב יהודה אמר
רב "רוב בגזל ומיעוט בעריות והכל בלשון
הרע בלשון הרע סלקא דעתך אלא אבק
לשון הרע: רשב"ג אומר הכל כמנהג
המדינה: ותנא קמא לית ליה מנהג מדינה
אמר ר' אשי^ב באתרא דנהוגי^א פשוט וא"ל
עביד לי פשוט ואזל עבד ליה מקושר קפידא
נהוגי מקושר וא"ל עביד לי מקושר ואזל
עבד ליה פשוט קפידא כי פלוגי באתרא
דנהוגי בפשוט ומקושר וא"ל עביד לי פשוט
ואזל עבד ליה מקושר^ב מר סבר קפידא ומר
סבר מראה מקום הוא לו^א אמר אביי רשב"ג
ור"ש ור' אלעזר כולוהו^א סבירא להו מראה
מקום הוא לו רשב"ג הא דאמרן ר"ש דתנן
ר"ש אומר אם הטעה לשבח הרי זו מקודשת
ר' אלעזר דתנן^א האשה שאמרה התקבל
לי גיטי ממקום פלוני וקיבלו לה ממקום אחר
פסול ור' אלעזר מכשיר מר סבר קפידא ומר
סבר מראה מקום הוא לו: [פשוט שכתוב
בו עד אחד כו'] בשלמא מקושר שכתוב בו
שני עדים פסול איצטריך סלקא דעתך
אמינא הואיל ובעלמא כשר הכא נמי כשר
קמ"ל דפסול אלא פשוט שכתוב בו עד אחד
פשיטא אמר אביי לא נצרכא דאפי' עד אחד
בכתב ועד אחד בפה לאמימר דאכשר בעד
אחד בכתב ועד אחד על פה א"ל רב
אשי לאמימר והא דאביי מאי א"ל^א לא
שמיע לי כלומר לא סבירא לי אלא קשיא
מתניתין

לטרורן מלקוחות דשמי עדים הכתובים בשטר הוא דמפקי ליה לקלא
 וואינו אלא כמלוה על פה וטרפה מבני חרי דדין המלוה את חבירו
 בצעדים בלא שטר וגם הלוה יכול לומר פרעתי ולא יכול המלוה
 לטעון ללוה היה לך לקרוע שטר שבידי מכיון שלא נעשה כתיקון
 התמיהם לא חשבו הלוה ולא נזכר לשואלו למלוה: **אממר אכשר**
בנעד אחד בנכס. וכתב ידו מקויים ממקום אחר בעדים ועד
 לאחד נמי בעל פה מסהיד על אותה מלוה. ונראה בעיני דלגמרי
 מכשיר אפילו לטרורן מלקוחות כאילו נחתמו שני עדים כעד אחד
 בשטר ועד אחד בעל פה מפקי ליה לקלא ונראה לדברים כן דסתם
 מכשיר לגמרי משמע: **אי הכי קשיא תפניתין.** דפרכין פשטא:

וראו שניהם כאחד שההלואה והמסירה לא היו כאלה שלא היה יכול לעל ראית המלוה ושמיעת ההודאה אין השטר מועיל כלל והיו לגמרי נקשה כי נראה שהעד החמוס חשוב כעד בשעת מסירה שעל ידו ידוע בבטח ועד אחד צעל פה לת"ק דרבי יהושע בן קרחה היינו משום (א) ששראו או שמעו כאחד שראית העד צעל פה היתה בשעת ראה או ממסירה לפי שהרבה פעמים היתה בלא ראות המלוה כלל כדחנן (לקמן ד) ככמחנן דלמחר אפילו בשטר^ז [דלא] אקנייתא דעדיו בחיתומיו וכן ל^ח אפילו כאלה שאין חשוב עד ברירה זו מחמת שאין ראיתו ידוע לנו ע"י השטח בלא שחצין עדותו כראית המלוה אפילו אם ראה אותו וצירר שפה מהו ושיטתו ועד אחד בבטח כלום הוא [כד] לריבא כהני

א מנה דאדורי ליה קמי האי לאו היינו מנה דאדורי ליה קמא האי. רש"י מסנדרל: ל. ה. ולאבי
אחא מעיז שנמסר כפורי אתו אמר ר' שני ערים שביב דאדורי אמריל דעל לך את כתב
קולפת סע סהלא. וכל דוריר אדורי וטולק (סס"ל בניטן עדידי מסירה כרות) שער הכא לפנינו
א"פ שאין אנו יודעים שנמסר בפניהם, אלא שאנו תולין כיון ששניהם חתומין עליו גם נמסר
אחא מנה. וכל דוריר אדורי וטולק באפ' חד דאדורי. רש"י וינא. דרואי דעל הכא בשטר א
שער, ומקשה ואקח את המהקמה. רש"י וינא. ה. דאדור את כתבך דעל אחד דעל פה מי
הו"ל כמי שהעיד באותה שעה והאי דעל פה השתא הוא דמסחיד. מרדכי סכ"ו. מיום שחת
מפי כתבו. טעמיה. ועין זמנך. וגמ' דלויא דעל הירושלמי כסברו ה. כיון דקאמר דעל אחד
לפרשיו כמו שבאר אותו הירושלמי, ועוד לישנא דמחתתן דקתי פשוט שכתבו בו דעל אחד

גמ פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קסם.

לָב א ב מִי פֶּכֶח מְהִלִּי
אִסְכּוּרִי בִּימֵה הִלִּי יט
לָד ג מִי פֶּט מְהִלִּי
בִּירוּשָׁן הִלִּי לז סג
עֲשִׂין ז טוֹשִׁיעַ אֲהִיעַ סו
קָמָה סַעֲיָה מַטִּי
לָה ד מִי פֶּד מְהִלִּי עז
הִלְכֵהּ ה טוֹשִׁיעַ ח"מ
סו ל סַעֲיָה י:

רבינו גרשום

מספר לה"י הן: אבק
של חור. וליד משמר; רב
עונות הן כולו. שמכובד
במשא ומתן ומקשר;
הכל כמנהג המדינה. וישא
נהגין לעשות פשוט ועשאו
קשרא פסול ואי מקשרא
ועשאו פסול. מרומא
רשב"א אמר לכל כמנהג
המדינה כמלך דה"ל
ליה מנהג המדינה. עדי
תקנית פשוט שכתבו (6)
אחאוריו ומקשרא שכתבו
עליו מחרתו שנהן קשרא
אלא ליה חצר חצר להיות
כתוקנו. כן ס"ל דבכל
מקום צריך להלך אחר
מנהגו ואם שניה פסול:
אמר רבי אבאי ודאי
התריחיו ובעד להו הכל
מנהג המדינה ובאתרא
מקשרא פשוט ואמר ליה
לסופר בעיד למלה פשוט
אין קפידא ודאי ופסול
הוא לדברי הכל ויהו
מכלה על דא ואינו שורף
לפחות: ח"ק
א"צ' דתניא הווא אתרא
כתריחא אי איה אי
ואמר ליה עבדי ליה
פשוט ועבד ליה מקשרא
מקשרא דא שאינו רשאי
ששנהו ובשניהו פסול.
דמי סבר רשב"א מיה
ונתני כתריחיו ויהו
מקום הלא ליה דאקמר
ליה לעשות פשוט אל
משום דקאמר קאמר ליה
אלא כיה קאמר ליה בעיד
ליה פשוט כמקשר
ולית ליה טירחא ואם
ליה ליה מקשרא והא
נמי דנחא ליה הואיל
והוינו נמי מנהג המדינה:
אם טעה לשבט הוה
מקדשת. התקשר ואמר
לה על מנת שאני
ותמצא כהן על מנת שאני
ועל קבלתי עליה ונתמצא
עשירי חינו שנות לבית
ליה מקדשת ויהי משום
מראה מקום אלה ליה יסוד
ותרצתה להתקשר לו בכל
לשבו: וקבלו במקום אלה
פסול. משום אלה שהיו
ליה לקבל אלה שהיו
מקום פלוני דקפידא הוא
בהחאה אתרא אל איפסת
אם תתלו דרעיה דיה
גרשה וברכותא אתריא
אל ינחא ליה להתבנות
לפי בית דין. ור' אליעזר
משכיר סבר מראה מקום
הוא לו ודכסורה הוא
שמינא לבצעל באתרו
מקום ליה אמרה ליה
מקום פלוני ואם מצאו
מקום אלה הכי נמי
נדחא לו הואיל ונבטלא
שטר. דכל סע פשוט
מקדש בשני עדים שטר
הואיל ודכל בשני עדים שטר

באתרא דנהיגי בפשוט וא"ל עבד ר"י פשוט ועבד ר"ה
מקושר. משמע מוסד דל"ל עבד לי פשוט אכל אי
 א"ל סתמא זיל עבד לי גיטא ועבד ליה מקושר כשר אע"ג דבאתרא
 דנהיגי בפשוט ובקדושין אמר אע"ג דלא אמר כי אם עבד לי גיטא
 דהכי איתא בגירסא הסא באתרא
 דנהיגי בפשוט ועבד ליה מקושר א:
 אמר רב יהודה אמר

בטעויות והכל בלשון
א דעתך אלא באבן
אומר הכל כמנהג
דת ליה מנהג מדינה
בנהיגי פשוט וא"ל
ד ליה מקושר קפידא
בד לי מקושר ואזל
א כי פליגי באתרא
וא"ל עבד לי פשוט
ומר סבר קפידא ומר
אמר אבוי רשב"ג
סבירא להו מראה
א דאמר ר"ש דתנן
שבח הרי זו מקודשת
שה שאמרה התקבל
יבולו לה ממקום אחר
מר סבר קפידא ומר
לו: פשוט שכתוב
א מקושר שכתוב בו
טרך סלקא דעתך
כשר הכא נמי כשר
ש שכתוב בו עד אחד
צרכא דאפי' עד אחד
אמימר יאכשר בעד
על פה א"ל רב
בבוי מאי א"ל לא
בירא לי אלא קשיא
מתניתין

שלא חסם עליו אלא עד אחד שהרי על מסירתו יש שני עדים וק"ל
 וכבר"א אבל שניהם בכתב יחידין פסולין לכ"ע שאין על כל שטר ושטר
 אלא עד אחד וכברא הוא ללא אשכחן בשום מקום שטר בעד אחד לבד
 שיועיל והכי משמע נמי מדמשיב עד אחד בכתב ועד אחד בעל פה
 בצוה אחר זה ואי הוי כשניהם מעידין על ראיה המלוה או על שמיעת
 ההודאה אמאי ק"ל לכו יא אחר זה והלא יוכלין להיות כחד כגון
 שכתב בשטר בפני פלוני אני החתום ובפני פלוני לזה פלוני מפלוני
 מנה ושב"ע"פ מעיד בפני פלוני ובפני פלוני החתום לזה פלוני מפלוני"א
 וז"ל מה שפירש' דעד אחד שבעל פה היינו שמעיד על מסירת
 שטר שחתום בו העד אחי שפיר הא דבעי לקמן סתמא בעד אחד
 בכתב ועד אחד בעל פה אי מטורפי דמשמע סתמא בלא פ"י שלא
 הוא כשניהם מעידין על ההולאה אלא כענין זה שאם מעידין כל אחד
 מאלו דליתיה כיון שאין עד מעיד על מסירתו דפרשיטא ומיהו קלמ
 וזו שמסר לזה המלוה (ויע"ל להאי דלא משכח"י ירדק בעד אחד
 כשניהם מעידין ראית המלוה או שמיעת ההודאה אין מוכיח בשטר
 עת שמיעה אבל ראית העד ששטר חשבינן לה כאלו היתה בשעת
 הספק) כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו ומוקי לה אב"י (ב"מ ג.)
 דק"ל אע"פ שאינו מוכיח (ו) השטר שלא ראה המלוה לא חשבינן ראיתו
 אלא עיקר עדותו אינה אלא (ו) לבדה שזה השטר מסר לזה המלוה
 ומ"ל (פרק ד דמזבוח) גרסינן [ועירא בעין] עד אחד בכתב ועד בעל
 פה מזה לקיים כתב ידו של ראשון ולא מזה לקיים כתב ידו של שני"א

(א) נראה ד"ל מנהג המדינה בממ"ה והא מדקמני וכו' אלמא

(א) נראה ד"ל מנהג המדינה בתמיה והא מדקתני וכו' אלמא דגם ת"ק ס"ל דצביל מקום וכו'.

[illegible]